

AGRÁRMINISZTERIUM

ERDŐVAGYON ÉS ERDŐGAZDÁLKODÁS MAGYARORSZÁGON

A publikált adatok az Országos Erdőállomány Adattár 2024. évi statisztikai állapotából,
valamint az Országos Statisztikai Adatfelvételi Programból származnak.

A statisztikák – az összefoglaló adatok kivételével – a szabad rendelkezésű erdők
jellemzőit nem tartalmazzák.

Kiadta az Agrárminisztérium Erdőrendezési Főosztály

Budapest, 2025

Címlapfénykép: Szondi István

2024

AZ ERDŐGAZDÁLKODÁS EURÓPAI INDIKÁTORAI

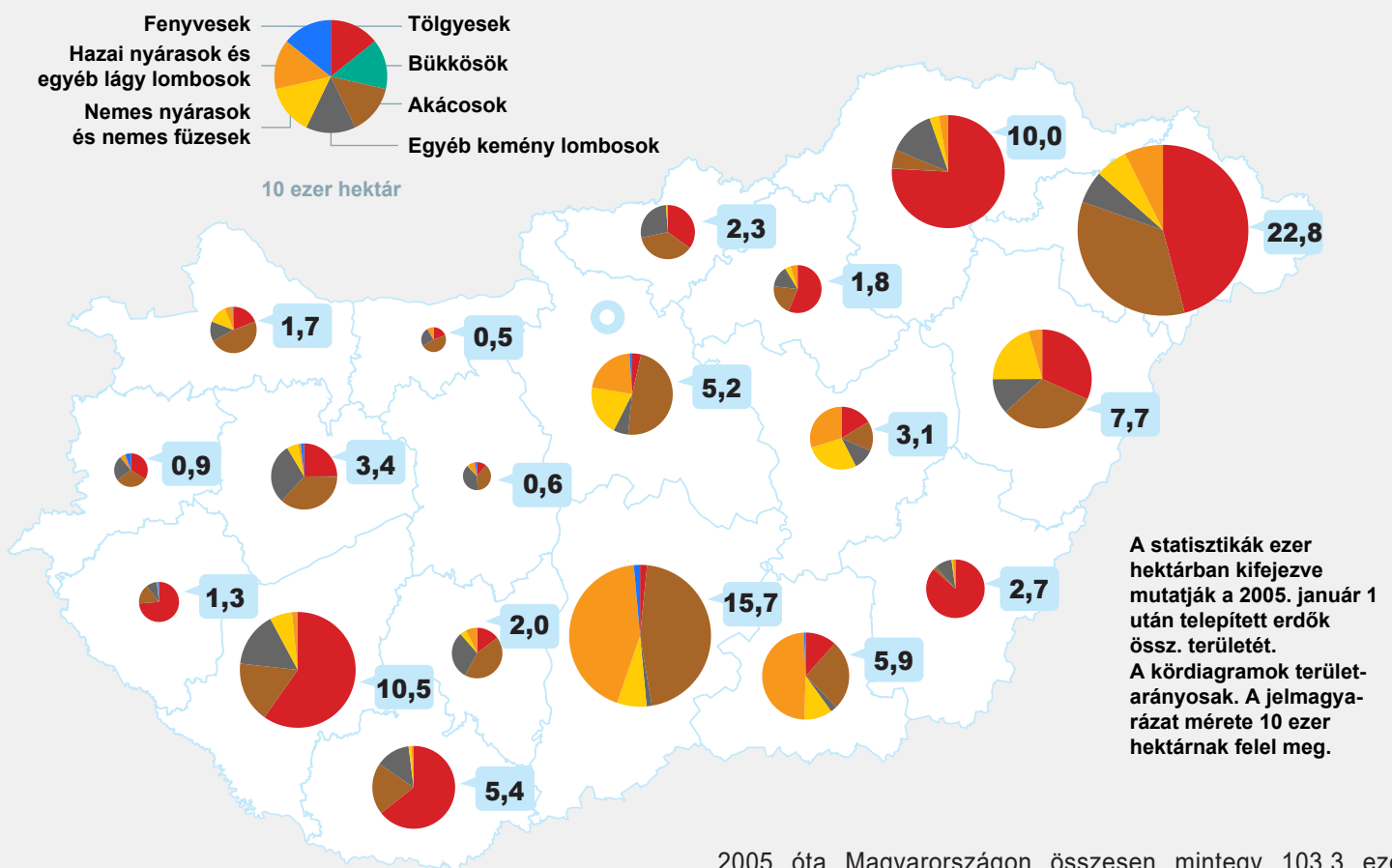
Az Európai Erdők védelméről szóló miniszteri konferencia (FOREST EUROPE) kezdeményezése és az ENSZ Élelmezésügyi és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) együttműködésének eredményeként számos, ún. erdőgazdálkodási indikátor került kidolgozásra. Ezek lehetővé teszik a gazdálkodás fenntarthatóságának értékelését, valamint az erdők állapotában bekövetkező változások hosszú távú nyomon követését.

Aktuális értékeit ötévente európai és globális szinten gyűjtik és elemzik. A jelen kiadvány – az öt évvel ezelőtti megjelent kiadványhoz igazodva – a legfrissebb, 2025-ben megjelenő nemzetközi jelentésekhez kapcsolódva mutatja be egyes mutatók hazai értékeit és azok változásait. Az ismertetett indikátorokhoz tartozó részletes módszertani leírások elérhetők a [FAO](#), valamint a [FOREST EUROPE](#) honlapjain. Emellett a hazai erdők és erdőgazdálkodás jellemzésére szolgáló további statisztikák (idős, ill. nem vágásos üzemmódú erdők területe), adatok is bemutatásra kerülnek.

Összefoglaló adatok

Nyilvántartott terület	ezer ha	2 075,5
állami	ezer ha	1 159,6
közösségi	ezer ha	20,2
magán	ezer ha	859,1
vegyes	ezer ha	36,6
Erdőrészek területe	ezer ha	1 960,9
Egyéb részletek területe	ezer ha	114,6
Erdősültség a nyilvántartott terület alapján	százalék	22,3
Szabad rendelkezésű erdők területe	ezer ha	14,1
Erdősültség az erdőrészek területe alapján	százalék	21,1
Élőfakészlet	millió br. m ³	419,1
Folyónövedék	millió br. m ³	13,0
Fakitermelés	millió br. m ³	6,9
ebből véghasználat	millió br. m ³	4,7
Erdőtelepítés (első kivétel)	ezer ha	3,3
Erdőfelújítás megkezdése tarvágást követően	ezer ha	17,0
Erdőfelújítás megkezdése fokozatos felújítógátás esetén	ezer ha	3,2
Tárgyévben keletkező erdőfelújítási kötelezettség	ezer ha	17,5
Tárgyévben befejezett erdőfelújítás	ezer ha	21,3

Az erdőterület növekedése vármegyénként 2005 óta

Napjainkban a klímaváltozás hatásainak erősödésével az erdők CO₂-megkötő egyre fontosabb szerepet tölt be a környezeti fenntarthatóságban. A szénmegkötés fokozásának egyik legfontosabb eszköze az új erdők telepítése.

2005 óta Magyarországon összesen mintegy 103,3 ezer hektár új erdő létesült. Ez a területnövekedés – amely megközelítőleg kétszerese Budapest területének – az ország erdőterületének 5,6 %-os emelkedését jelenti. A legtöbb új erdőt, összesen 22,8 ezer hektárt, Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében telepítették.

AZ ERDŐK FELÚJÍTÁSA

A fenntartható erdőgazdálkodás kritériumainak megfelelően Magyarországon az erdőket véghasználatot követően kötelező felújítani.

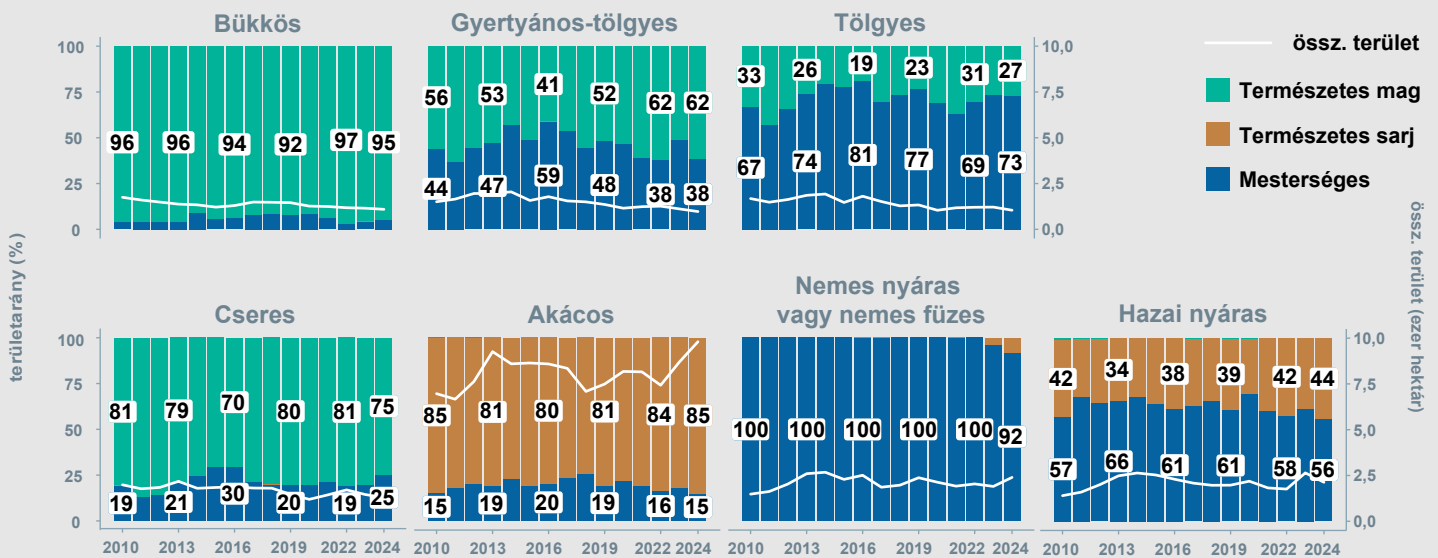
Magról elsősorban a hazai, jobb természetességi állapotú (természetszerű, ill. származék) erdők újíthatók fel. A mesterséges felújítás az idegenhonos fafajú faállományokban végzett gazdálkodás mellett fafajcserék végrehajtásának fontos eszköze. Ennek során a korábnál jobb természetességi állapotú, valamint a klímaváltozás miatt megváltozott termőhelyi feltételekhez jobban alkalmazkodott erdők létrehozása a cél. A szélsőséges időjárási viszonyok, valamint a termőhelyi tényezők, köztük a talajok vízház-

tartásának megváltozása is szükségessé teheti a mesterséges felújítás alkalmazását.

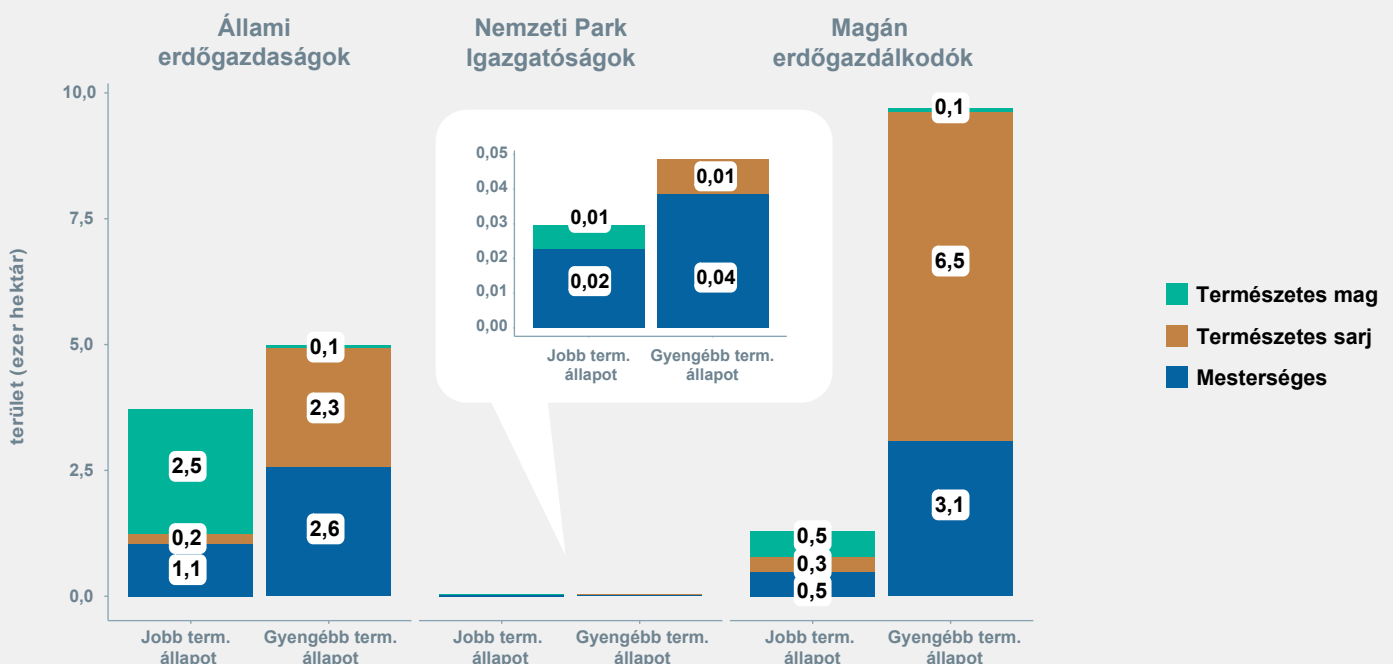
Az erdőfelújítási módok célállomány típus szerint való megbontása a kialakuló fiatal állomány típusa szerinti osztályozás.

A magról való természetes felújítás aránya a bükkös (94,9 %) és a cseres célállományok esetében (74,7 %) a legmagasabb. Az állami erdőgazdaságok, valamint a magán erdőgazdálkodók által kezelt természetsszerű és származék erdőkben rendre 66,7 %, valamint 41,1 % a mag eredetű természetes felújítás.

Az erdőfelújítás módja megvalósult célállomány típusonként

Az erdőfelújítás módja szektoronként

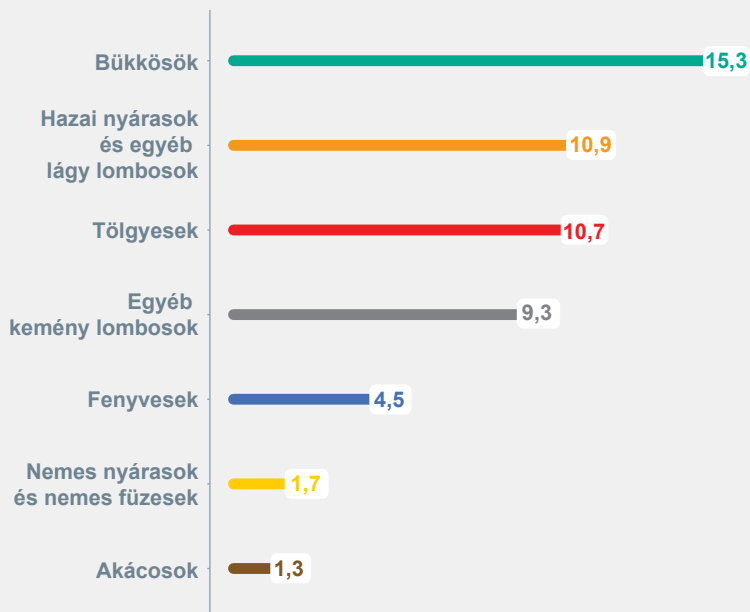

A FAANYAGTERMELÉSRE KORLÁTOZOTTAN ELÉRHETŐ ERDŐK

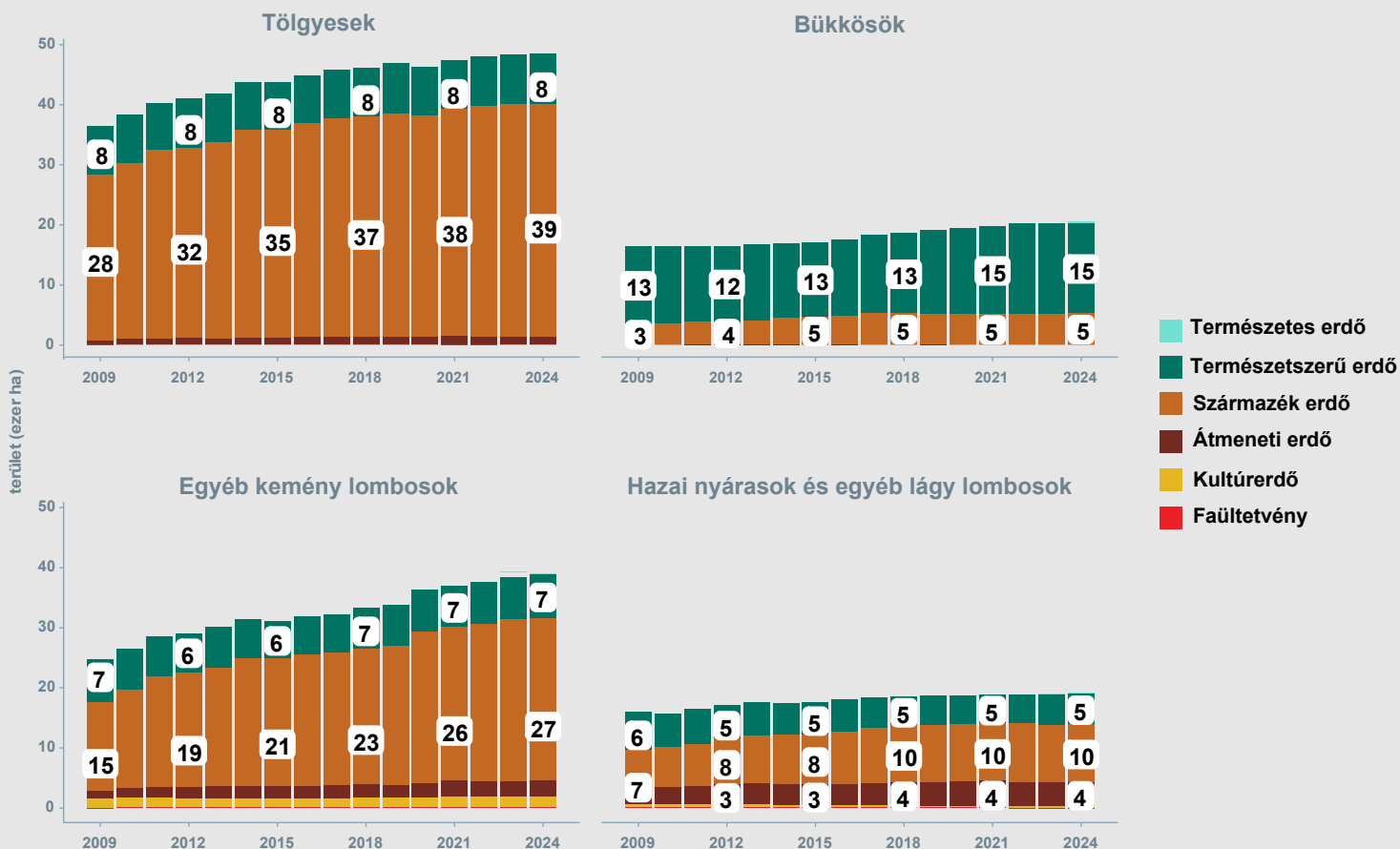
A többcélú erdőgazdálkodás során a társadalom számára szükséges faanyag megtermelése mellett ökológiai, közjóléti, védelmi és egyéb szempontokat is hangsúlyosan figyelembe vesznek, és a fakitermelést annak megfelelően korlátozzák. Az olyan erdőket, amelyekben ez a korlátozás a kizárólag piaci szempontú gazdálkodáshoz képest erőteljesen érvényesül *faanyagtermelésre korlátozottan elérhető erdőknek* nevezzük. A nemzetközi definíciót követve ezek közé soroljuk például a nagyon meredek hegyoldalakon tenyésző, a fokozottan védett területen vagy erdőrezervátumok magterületén található erdőket, a belterületi parkerdőket, a vadaspark és örökségvédelmi elsődleges rendeltetésű erdőket, valamint a faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódú erdőket.

Hazánkban a faanyagtermelésre korlátozottan elérhető erdők területe nő, mára elérte a 144,0 ezer hektárt. Területarányuk bükkösökben a legmagasabb (15,3%). Az akácok és nemes nyárasok esetében kimutatható szórványos előfordulás elsősorban annak tudható be, hogy ezek az állományok fokozottan védett területen találhatóak, ill. – az előbbi esetben – a termőhely vagy a környező élővilág megőrzése érdekében faanyagtermelést nem szolgáló üzemmód szerinti erdőkezelést végeznek.

Aránya faállománytípusonként (%)

Területe az őshonos faállomány típusokban

AZ ERDŐK FEJLŐDÉSI FÁZISAI

Az erdőgazdálkodás fenntarthatóságának jó indikátora az erdők korösszetétele, valamint az egykorú állományok kor és vágásérettségi kor viszonyából eredeztethető fejlődési fázisainak eloszlása. A megfelelő koreloszlás biztosíték az erdők sokrétű funkcióinak hosszútávú megőrzésére.

A FOREST EUROPE által kidolgozott módszertan szerint azokat a vágásos üzemmódú erdőket tekintjük egykorúnak, amelyeknél a faegyedek közötti legnagyobb korkülönbség a vágásérettségi korhoz képest csekély mértékű (nem éri el annak 20 %-át), ezért az átlagos kor és a vágásérettségi kor viszonya alapján felújulási, közbenső és érett fejlődési szakaszok különíthetők el a következők szerint:

- felújulási: az átlagos kor nem éri el a vágásérettségi kor 20 %-át;
- közbenső: az átlagos kor eléri a vágásérettségi kor 20 %-át, de kisebb annak 90 %-ánál;
- érett: az átlagos kor eléri a vágásérettségi kor 90 %-át.

Jelentős korkülönbség esetén az erdő többkorúnak minősül. Ugyancsak többkorúnak kell tekinteni azokat az erdőket, amelyeknél a vegyes korszerkezet kialakulása nemvágásos üzemmód alkalmazásával hosszútávon biztosított.

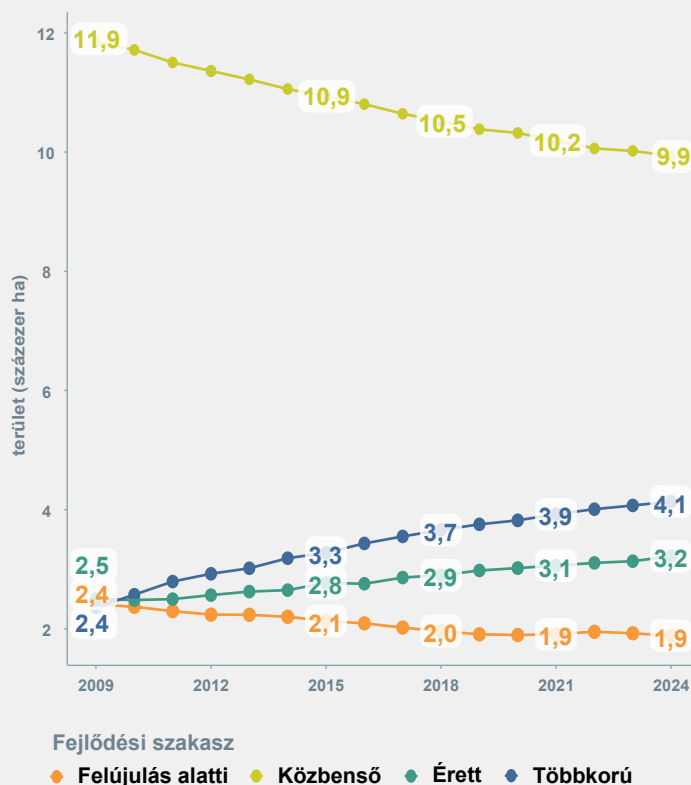
Hazánkban az érett erdők területe nő, ezzel párhuzamosan a közbenső fejlődési fázisúaké csökken. A felújulásban lévő erdők mennyisége az utóbbi években lényegesen nem változott. Mára az egykorú erdők 21,4 %-a fejlődési fázisa alapján érettnak mondható, míg 12,5 %-a felújulás alatti.

A nemes nyárasok és nemes fűzesek, valamint a fenyvesek fokozatosan visszaszorulnak, előbbieket területe 22,9 %-kal, utóbbiaké 22,3 %-kal csökkent 2009 óta. Ezen állománytípusok őshonos fafajú kemény ill. lágy lombos erdőkké való

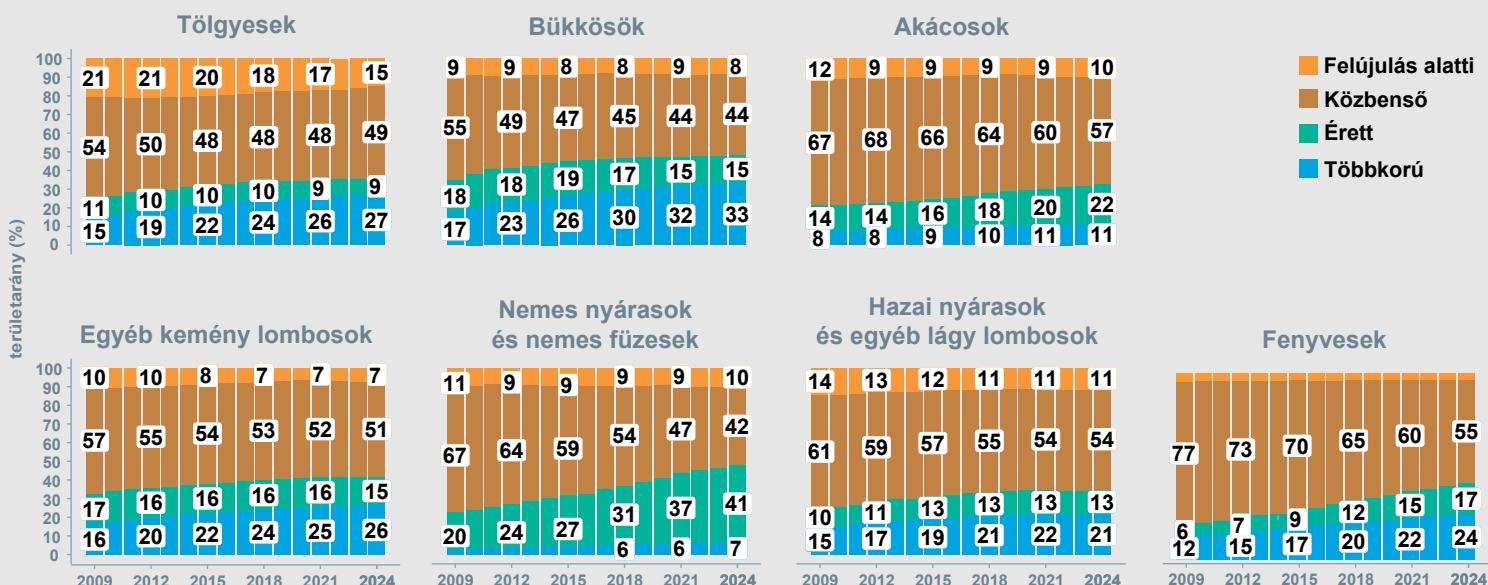
tudatos átalakítását mutatja, hogy egyre kisebb térfoglalás mellett is jelentősen nő az érett fejlődési fázis aránya.

A többkorú (ill. a jövőben várhatóan azzá váló) erdők egyre inkább elterjedtek, jelenlegi területük 413,6 ezer hektár (21,6 %).

Különböző fejlődési fázisban lévő erdők területe

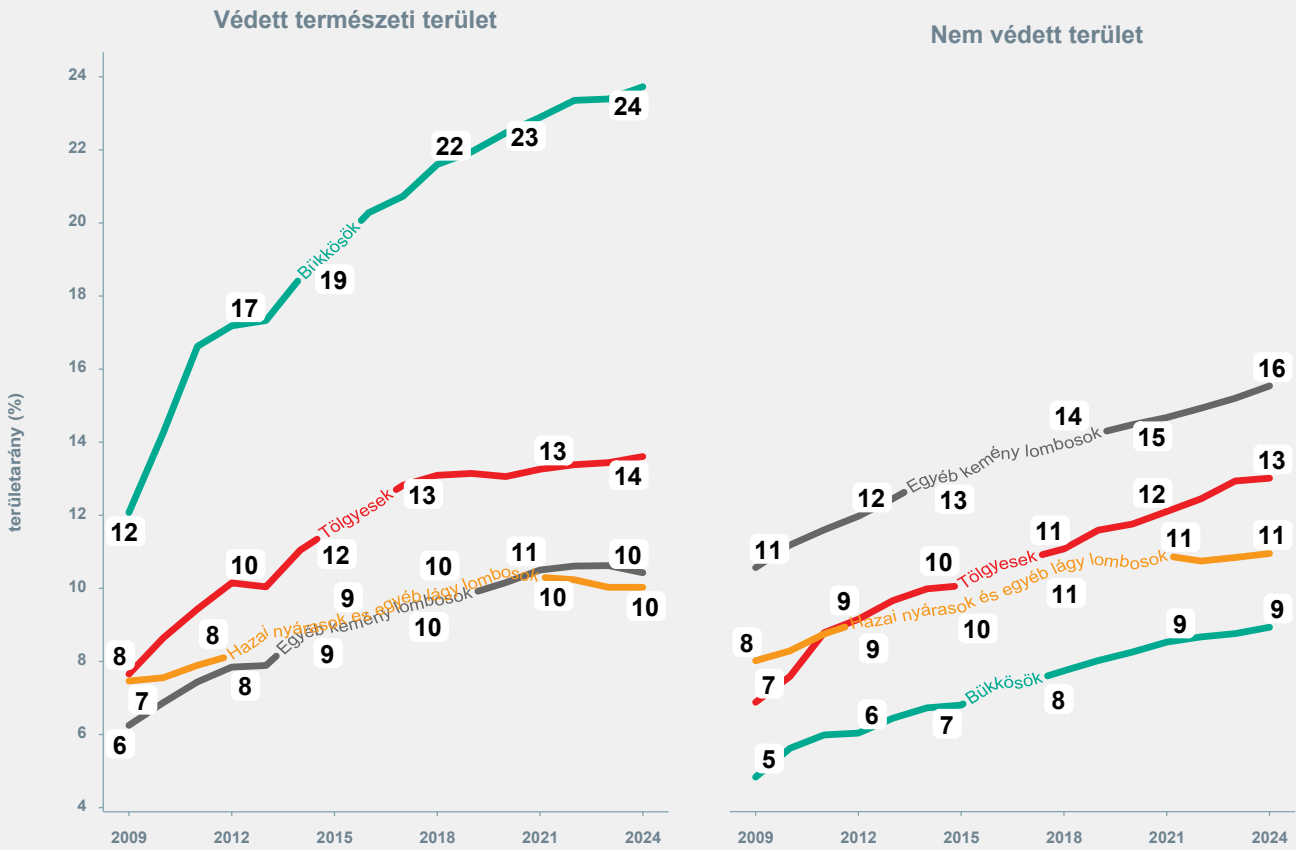

A fejlődési fázisok aránya

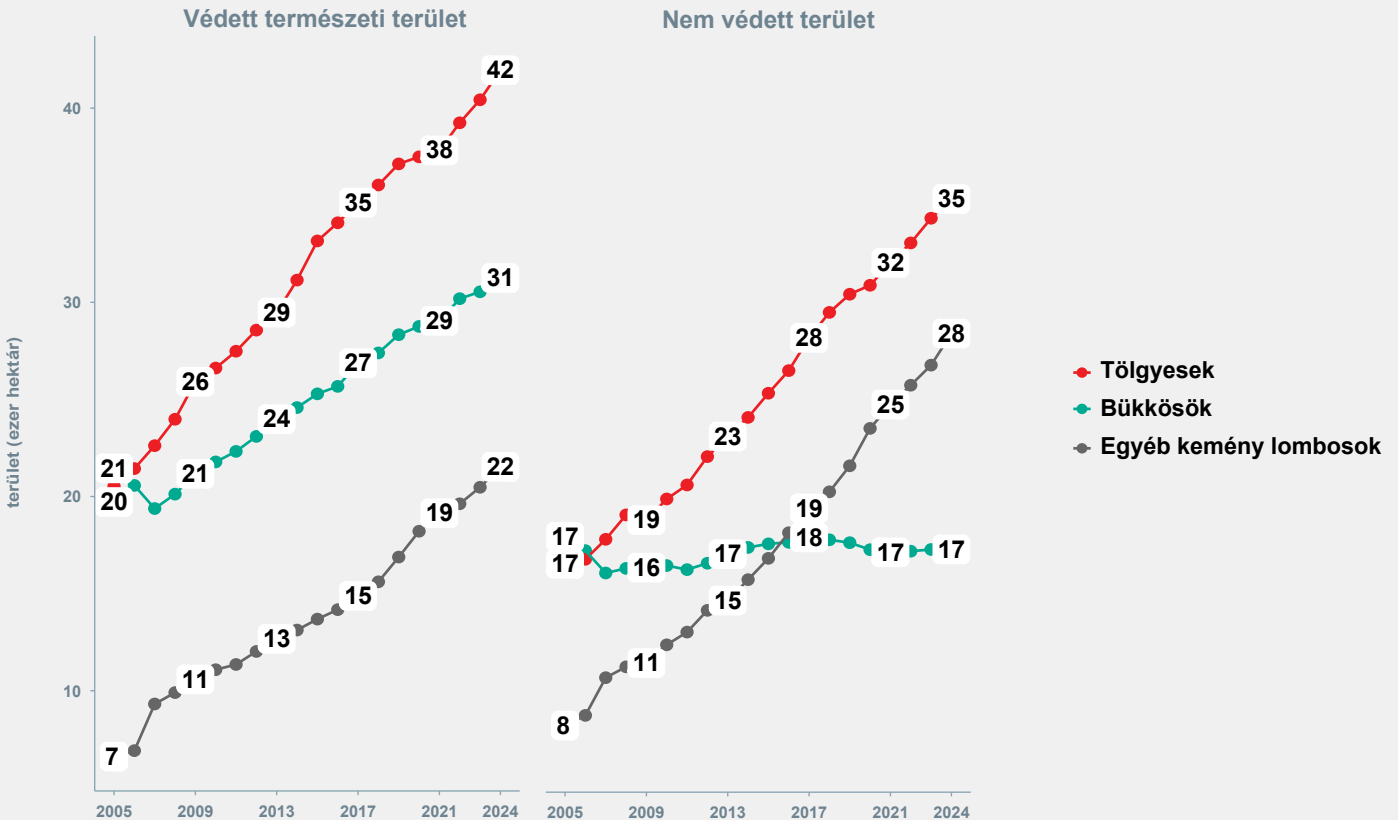

VEGYESKORÚ ÉS IDŐS ERDŐK

Vegyeskorú erdők területe

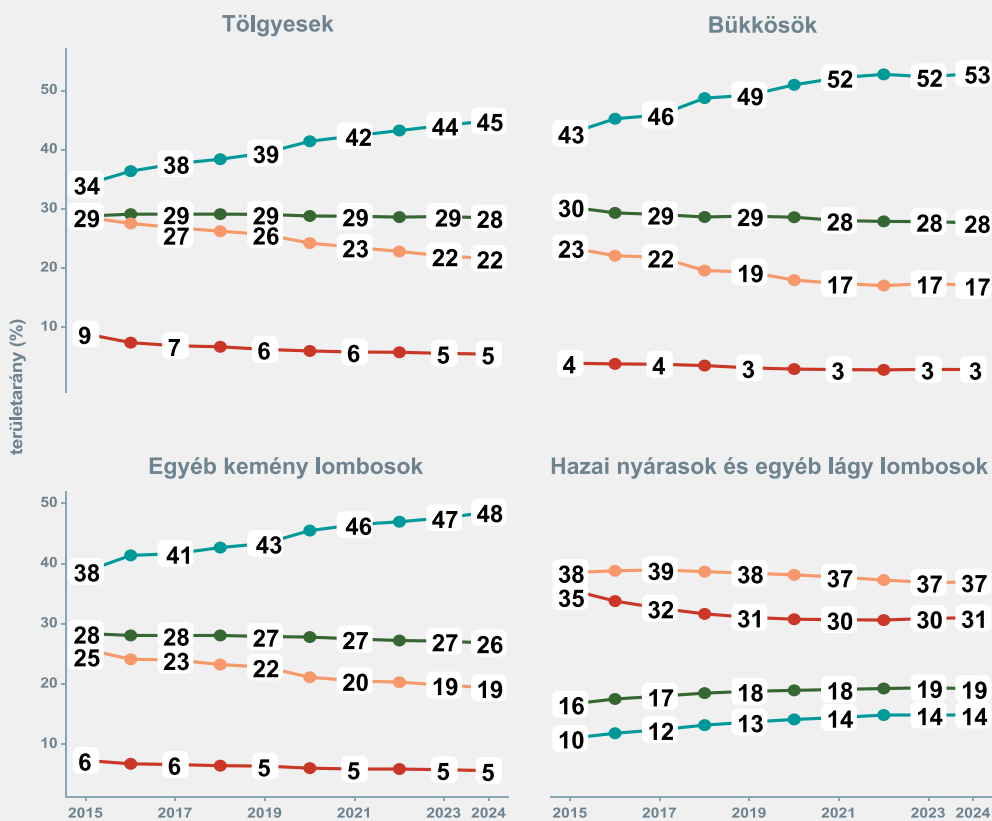
Idős erdők területe

Az őshonos fafajú idős (100 évnél idősebb) erdők ökológiai és ökoturisztikai értéke kiemelkedő. Térfgalásuk védett és

nem védett természeti területen egyaránt emelkedik. Összes területük 2024-ben: 180,9 ezer ha.

Őshonos fajok erdőrészeltenkénti száma

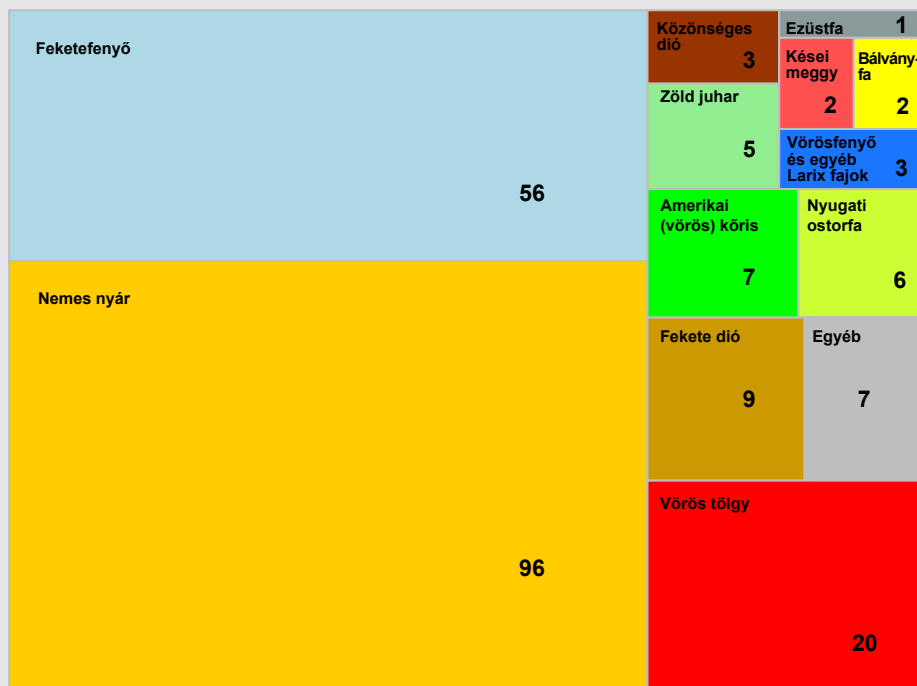

Erdeink klímaváltozáshoz való alkalmazkodásának fontos garanciája a biológiai sokféleség. Ennek egyik legegyszerűbb mutatója a fajgazdagság, mely csupán a regisztrált fajok számát jelenti, azok tömegességéről azonban nem informál. Az ökológiai szempontokat egyre hangsúlyosabban figyelembe vevő erdőgazdálkodás eredményeként őshonos erdeinkben az őshonos fajok száma emelkedik. Az egyfajjos állományok aránya ezzel szemben inkább csökkenő tendenciájú, jelenlegi arányuk 8,5 %, míg a legalább hat fajfajú erdőké 42,4 %.

Fajok száma

- 1
- 2-3
- 4-5
- 6-

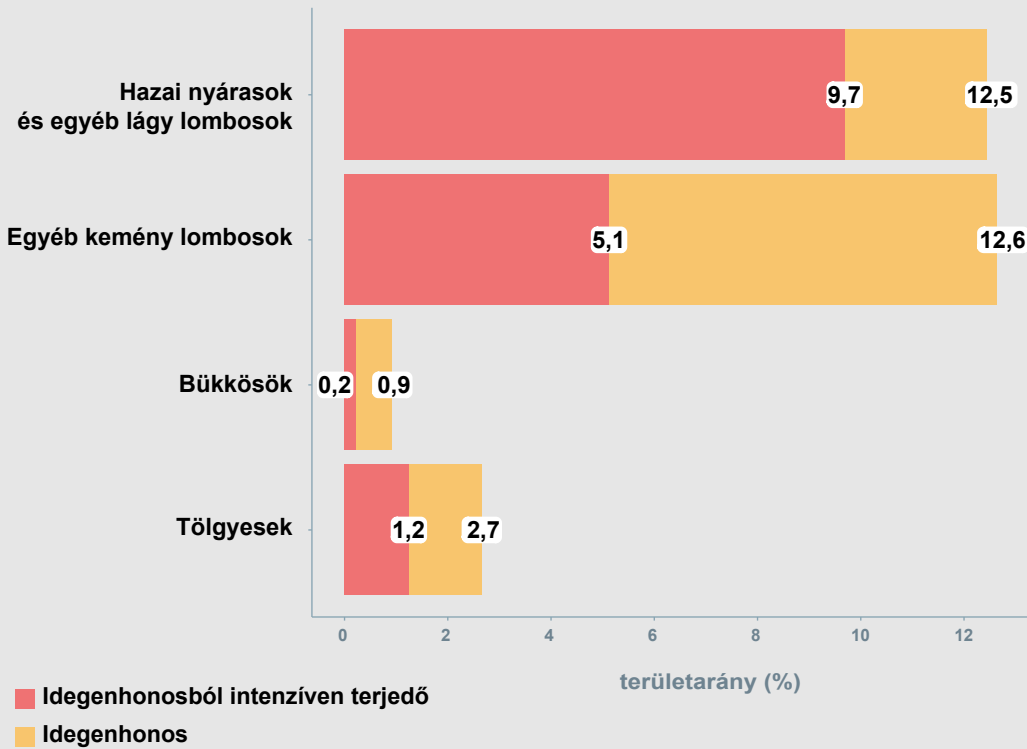
Idegenhonos fajok térfoglalása (akác nélkül)

Az idegenhonos fajok elsősorban az ültetvényszerű erdőgazdálkodás számára fontosak. Bár az őshonos állat- és növényfajok természetes biológiai sokféleségének megőrzésében való szerepük alárendelt, CO₂-megkötésükkel klímavédelmi funkciót töltenek be. Emellett biztosítják a társadalom számára szükséges, az egyéb, nem megújuló alapanyagokból készültkhez képest sokkal inkább környezetbarát fa-alapú ipari termékeket, valamint a szintén megújuló fűtési alapanyagot, a tűzifát. Ezzel egyúttal csökkentik az ökológiai szempontból értékesebb erdők gazdasági felhasználásának mértékét. Az ültetvényszerű erdőgazdálkodás legfontosabb fajfajai: az akác, a nemes nyár, a feketefenyő és a vörös tölgy.

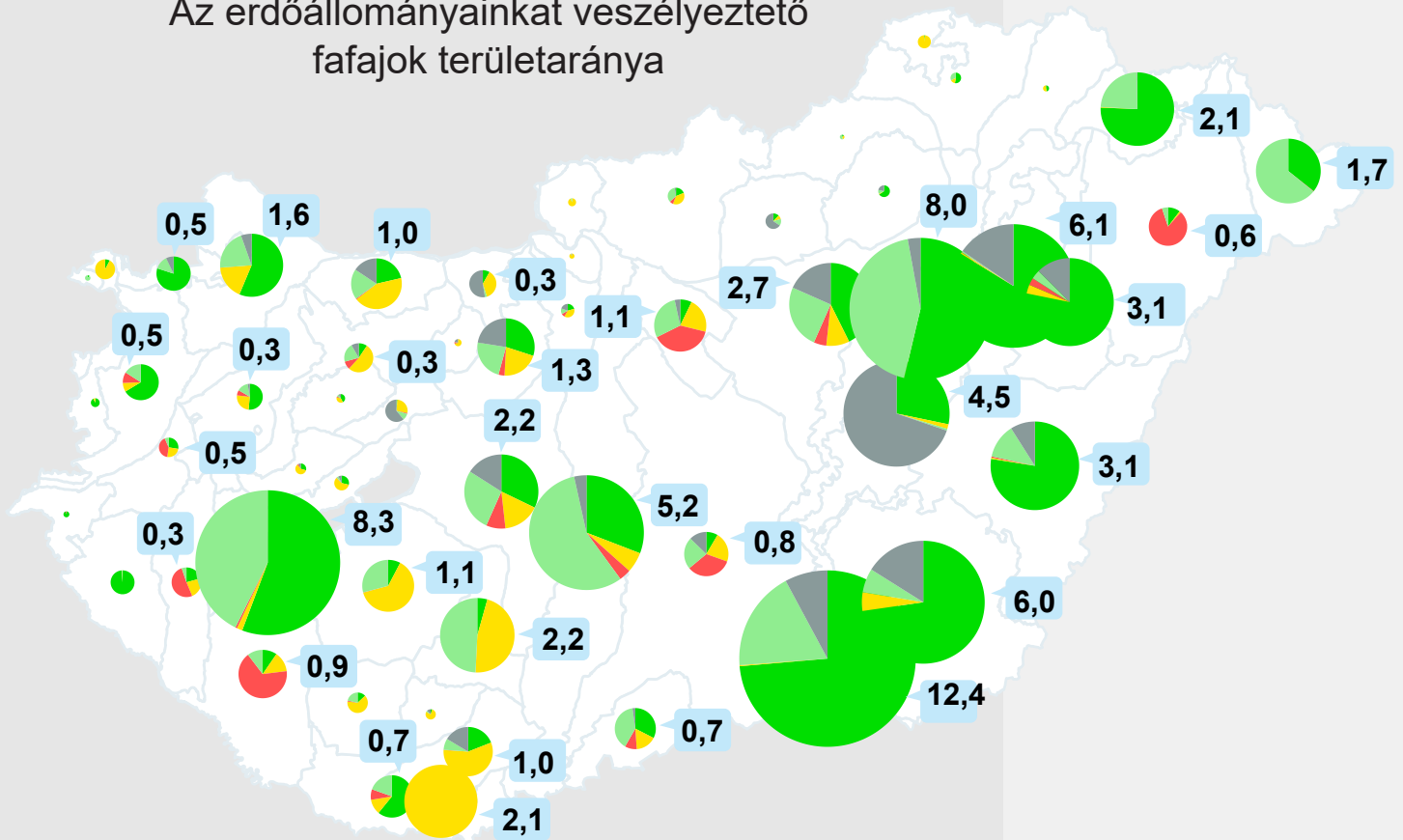
A statisztikák az adott faj területfoglalását jelentik ezer hektárban kifejezve. A téglalapok területarányosak.

Idegenhonos fajok őshonos faállománytípusokban

A klímaváltozás, és – a jelenlegi tapasztalataink alapján – azzal együttjáró szárazodás egyre nehezebbé teszi őshonos fajú erdeink felújulását, ezzel indirekt módon segítve az idegenhonos, különösen az intenzíven terjedő fajok térnyerését, komoly kihívás elé állítva ezzel a szakszerű erdőgazdálkodást, erdőfenntartást.

Az erdőállományainkat veszélyeztető fajok területaránya

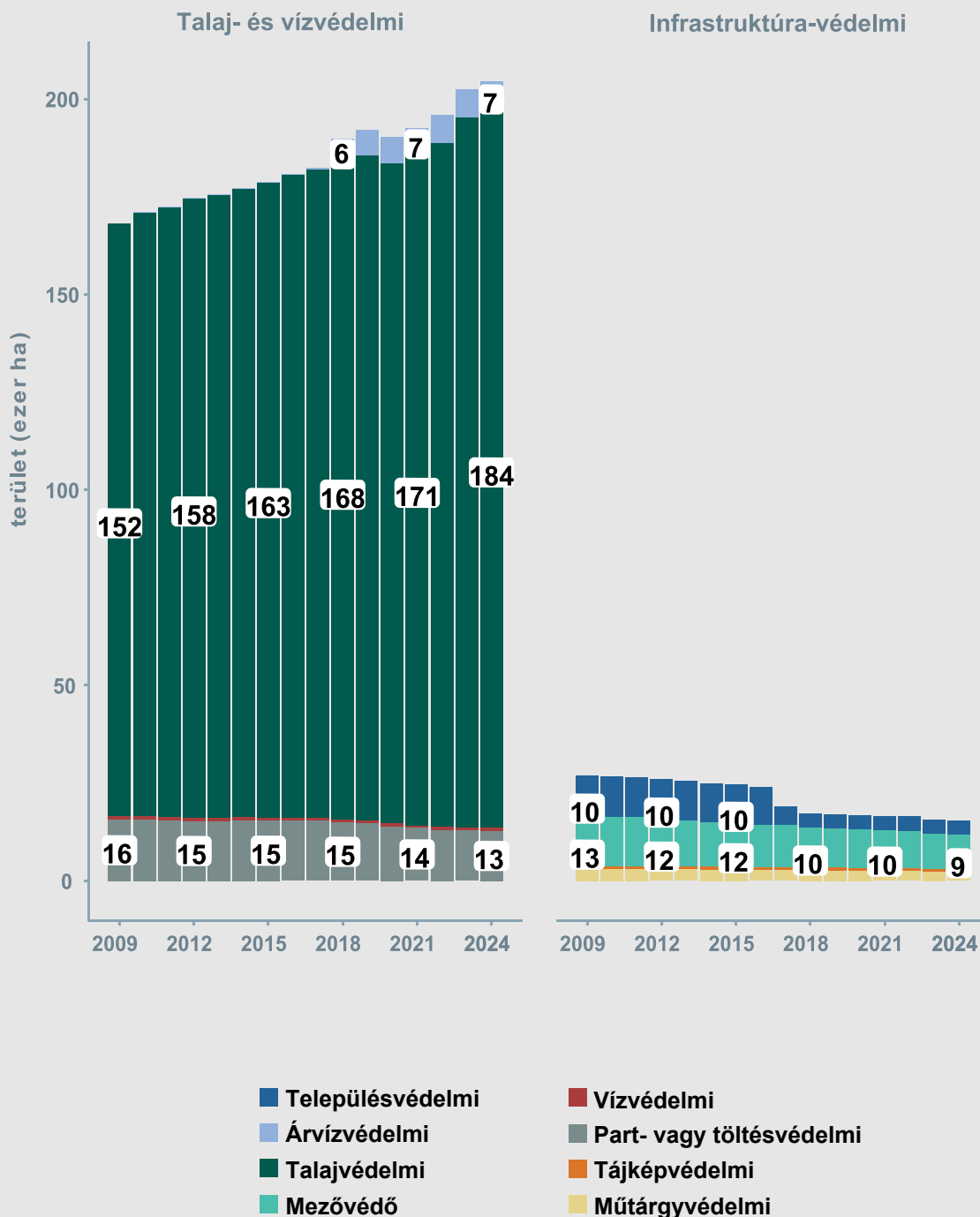
A statisztikák az adott faj területarányát mutatják a faállománnyal borított területhez viszonyítva. A kördiagramok a jelzett adattal arányos méretűek, legfeljebb 0,2 %-os területarány esetén a kördiagramokat nem tüntették fel.

Az erdőgazdálkodást leginkább veszélyeztető fajok tömeges elszaporodásukkal, agresszív terjedésükkel és gyors növekedésükkel különösen is megnehezítik az erdőfelújítást. Ezek közé tartozik az amerikai kőris, a bálványfa, a kései meggy, a zöld juhar és az ezüstfa.

Különböző védelmi rendeltetésű erdők területe

A többcélú erdőgazdálkodás során a faanyagtermelés mellett különös figyelmet fordítanak az erdők védelmi funkcióira. A FOREST EUROPE által alkalmazott indikátor szerint az ún. véderdőket két nagy csoportra bontjuk: az infrastruktúra-védelmi, valamint a talaj- és vízvédelmi erdőkre. Az ezekben folyó gazdálkodás során kiemelt célkitűzés a természetes képződmény vagy egyéb objektum védelme. Itt kell megjegyezni, hogy 2018-tól a hazai jogszabályokban két lényeges változás lépett érvénybe: egyrészt a

mezővédő rendeltetés gazdasági rendeltetésnek minősül, másrészt a folyók nagyvízi medrében található erdők árvízvédelmi rendeltetést kapnak. Hazánkban a talajvédelmi rendeltetésű erdők területe a legnagyobb, 183,5 ezer hektár. Védett területeken az erdőgazdálkodás az erdei életközösség hosszútávú fennmaradását nem veszélyeztetheti. Magyarországon az erdők több mint egyharmada (35,0 %) véd- vagy védett erdő.

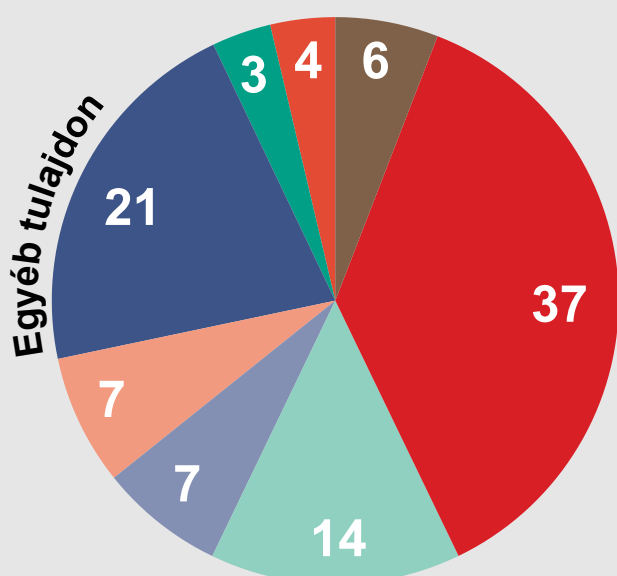
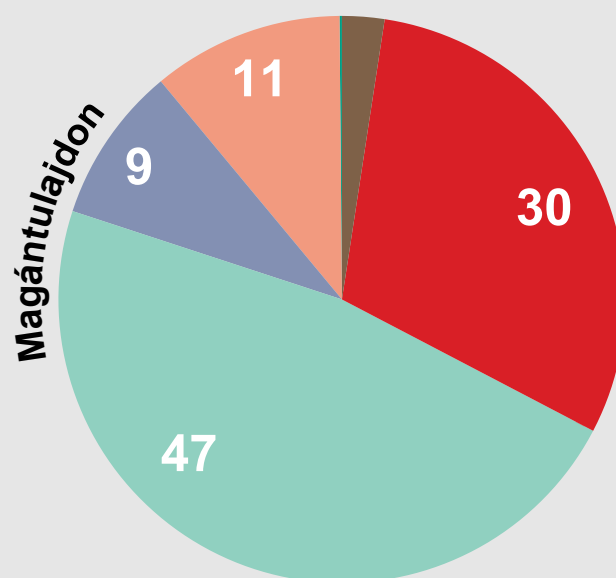
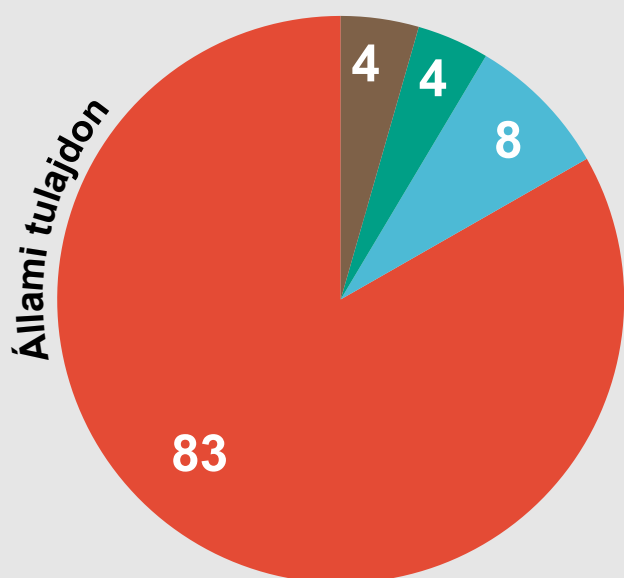
A HAZAI ERDŐKBEN GAZDÁLKODÓK

A magyarországi erdőkben csak az erdészeti hatóság által nyilvántartásba vett erdőgazdálkodó gazdálkodhat. A fenntartható gazdálkodás alapfeltétele a szakszerűség, amit az erdészeti hatóság által a jogosult erdészeti szakszemélyzetnek nyújtott, kötelezően elvégzendő képzés is megerősít.

Az állami tulajdonú erdők döntő többségében nagy üzemméretű állami erdészeti társaságok gazdálkodnak. Az általuk kezelt erdőterület 17,0 ezer hektár és 106,7 ezer hektár

közötti. A magántulajdonú erdőkben folyó gazdálkodás elaprózott, vagyis igen sok a kis üzemméretű gazdálkodó. A magán erdőgazdálkodók átlagos üzemmérete 18,1 hektár. A leggyakoribb üzemméret 1,0 hektár, az üzemméret eloszlás jellemző középértéke (mediánja) 4,4 hektár. Kiemelt jelentőségű az erdőgazdálkodó nélküli (rendezetlen) erdők területének csökkentése. Az elmúlt évben a rendezetlen erdők területe 8,6 ezer hektárral csökkent, jelenleg 294,9 ezer hektár ilyen erdő szerepel a nyilvántartásban.

Az erdőgazdálkodói szektorok aránya tulajdonformánként (%)

- Erdőgazdasági Zrt.-k
- HM vagyongazdálkodók
- Nemzeti Park Igazgatóságok
- Önkormányzatok
- Erdőbirtokossági társulatok
- Egyéb gazdasági társulások
- Magánszemélyek
- Gazdálkodó nélkül
- Egyéb szektor

A Nemzeti Park Igazgatóságok kivételével az 5%-nál kisebb részesedésű szektorok az "egyéb szektor" kategóriában szerepelnek.

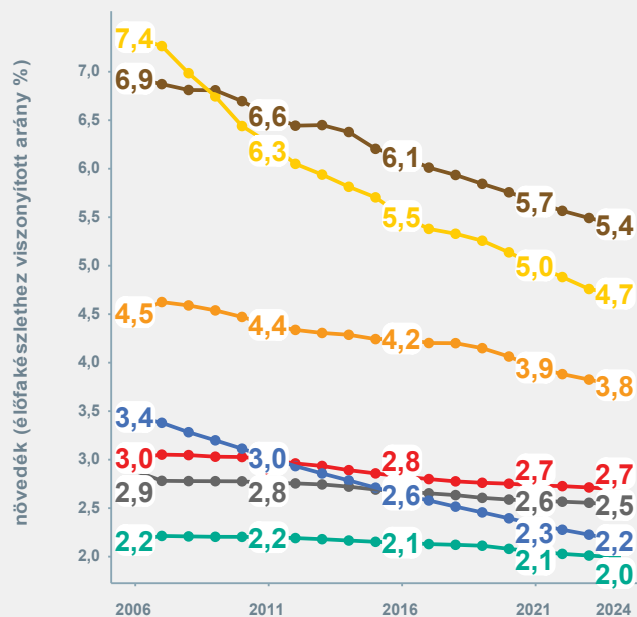
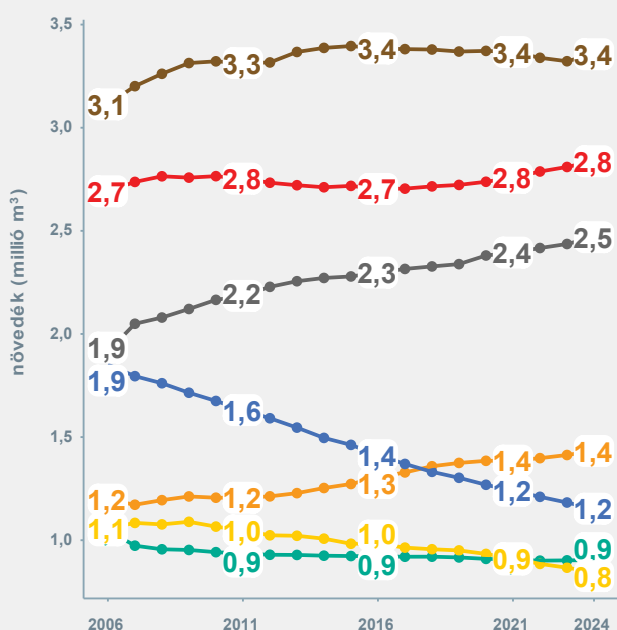
A folyónövedék és a fakitermelés egymáshoz való viszonya a fenntarthatóság fontos jelzőszáma. A hazai erdők folyónövedéke közel állandó, az évenkénti fakitermelésnél jóval nagyobb, 13 millió m³ körüli. A nemes nyárasokban azok hazai nyáras állományokká alakítása miatt a kitermelt fatérfogat a növedéket meghaladja. A bükkösök esetében az abiotikus káreseményeket követő egészségügyi fakitermelések miatt fordult elő a növedéknél nagyobb mértékű fakitermelés.

A faállománytípus csoportonként megbontott növedék adatok jelzik a hazai erdők összetételének változását. A

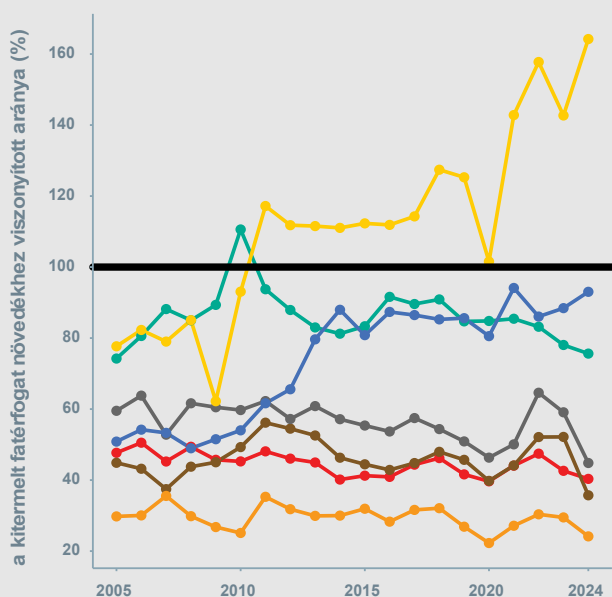
nemes nyárasok és nemes fűzesek, valamint a fenyvesek egyre csökkenő növedéke utal ezen állományok visszaszorulására, az egyre nagyobb növedékű hazai nyárasok és egyéb lágylombosok, valamint az egyéb keménylombosok javára.

Több faállománytípus csoportnál tapasztalható a folyónövedék élőfakészlethez viszonyított arányának csökkenése, ami a korosztályösszetétel átalakulásával függ össze. A magas élőfakészletű, érett fejlődési fázisban lévő állományok területe nő, növekedési erélyük viszont csökken.

Növedék abszolútértékben és az élőfakészlethez viszonyítottan

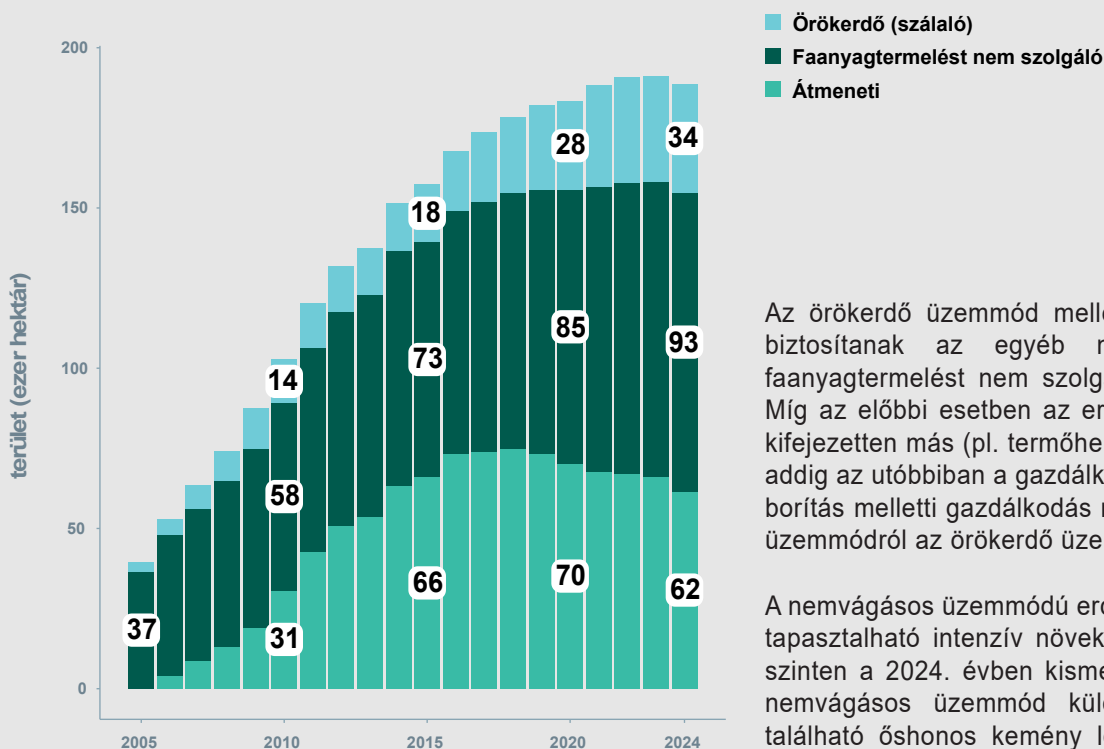

Növedék a kitermelt fatérfogathoz képest

- ◆ Tölgyesek
- ◆ Bükkösök
- ◆ Akácok
- ◆ Egyéb keménylombosok
- ◆ Nemes nyárasok és nemes fűzesek
- ◆ Hazai nyárasok és egyéb lágylombosok
- ◆ Fenyvesek

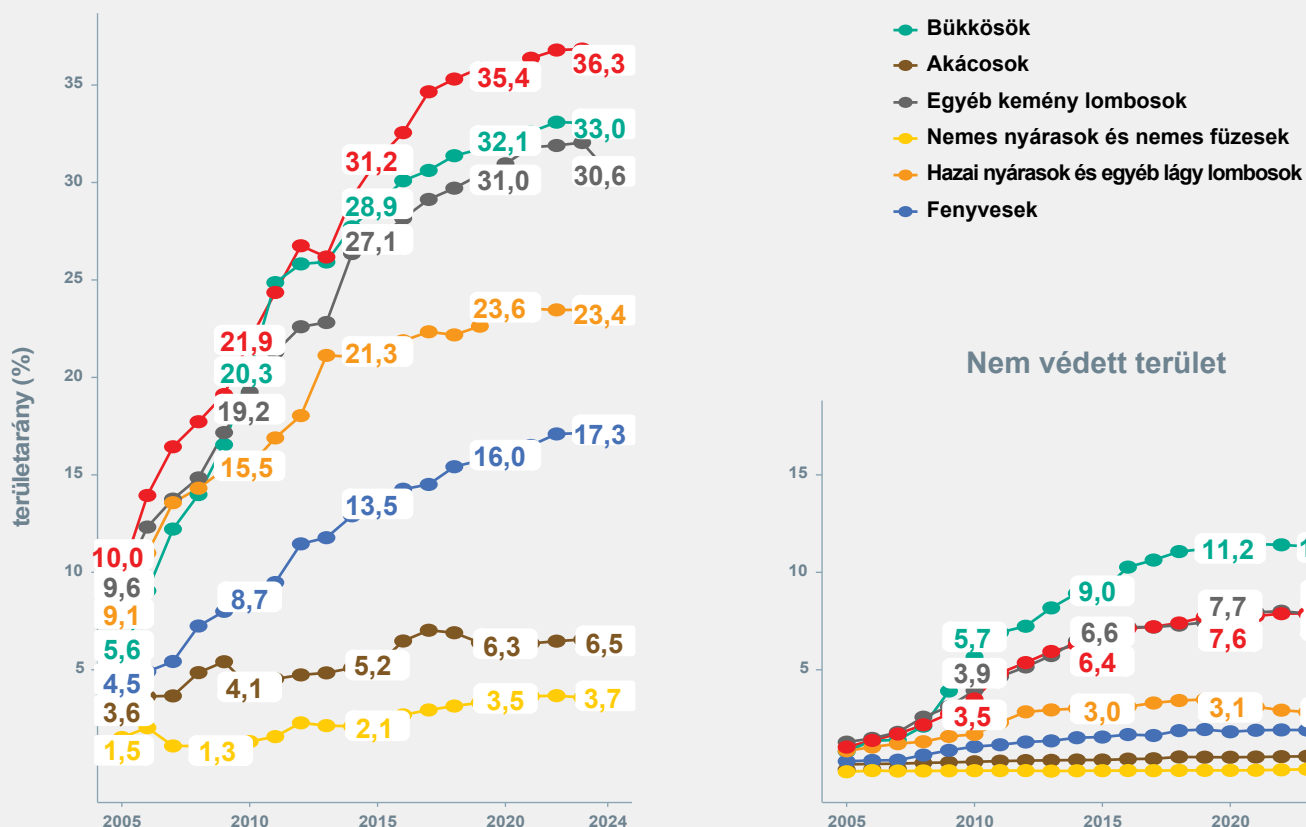
Nemvágásos üzemmódokban kezelt erdők területe

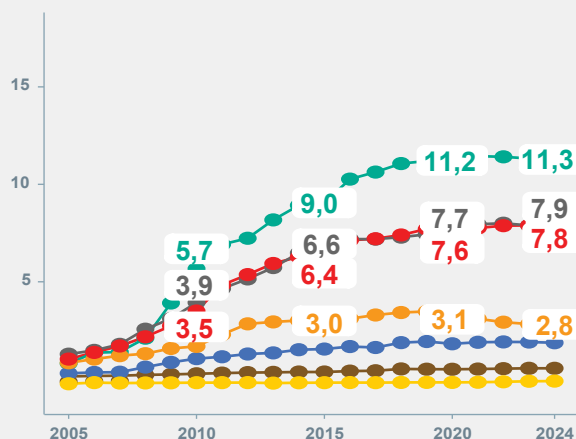
Az örökrdő üzemmód mellett folyamatosabb erdőborítást biztosítanak az egyéb nemvágásos üzemmódok: a faanyagtermelést nem szolgáló és az átmeneti üzemmód. Míg az előbbi esetben az erdőnek faanyagtermelés helyett kifejezetten más (pl. termőhely megőrzési) rendeltetése van, addig az utóbbiban a gazdálkodás célja folyamatosabb erdőborítás melletti gazdálkodás megvalósítása, vagy a vágásos üzemmódról az örökrdő üzemmódra való fokozatos áttérés.

A nemvágásos üzemmódú erdők arányának korábbi években tapasztalható intenzív növekedése mérséklődött. Országos szinten a 2024. évben kismértékű csökkenés észlelhető. A nemvágásos üzemmód különösen a védett területeken található őshonos kemény lombos állományokra jellemző.

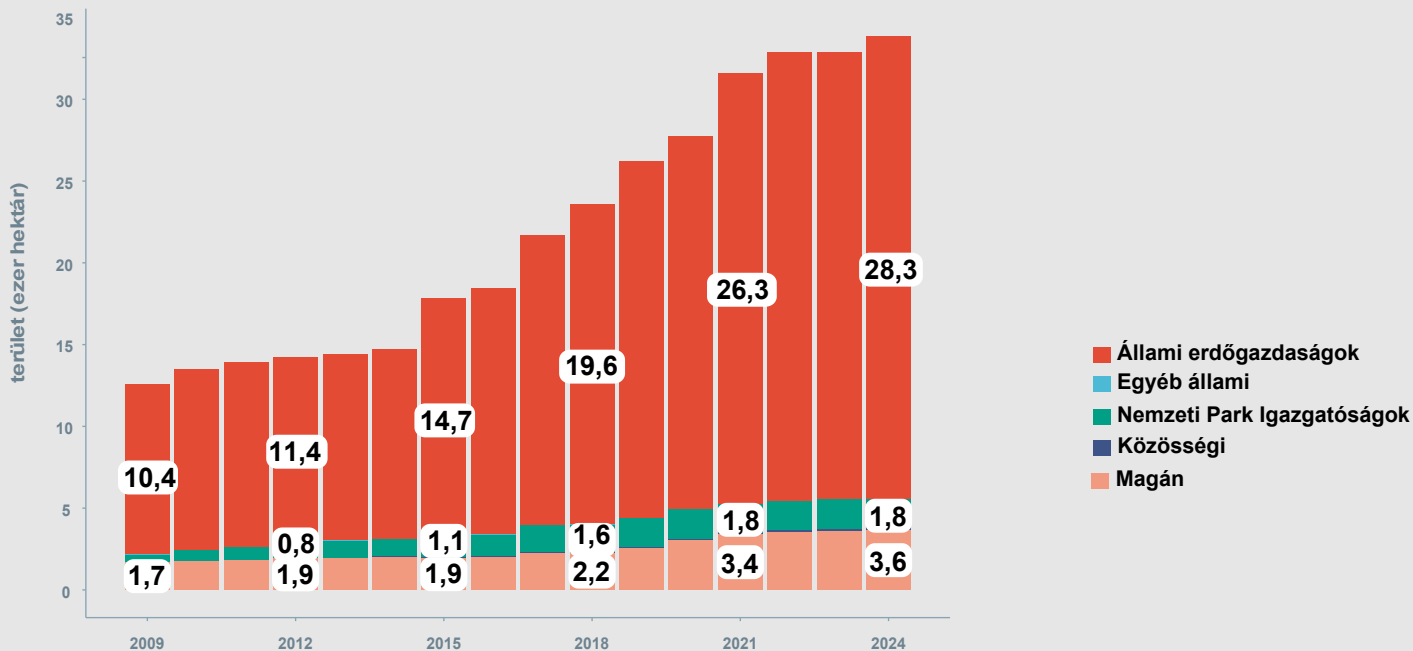
Védett természeti terület

Nem védett terület

Az örökerdő üzem módban kezelt erdők területe

Az erdei klimatikus viszonyok megőrzése segíti az erdei állat- és növényfajok túlélését, valamint hatékony védelmet is jelenthet az időjárás szélsőségei ellen. Kiemelkedő jelentőségű ezért a lombkorona megfelelő szintű záródásának fenntartása a gazdálkodás során, ami a folyamatos erdőborítást biztosító üzem módok szakszerű alkalmazásával jól megvalósítható. Ezek közé tartozik az örökerdő üzem mód, melynek során az erdők természetes

dinamikája szerint gazdálkodnak. A faanyag megtermelése mellett így az ökológiai szempontok is hatékonyan érvényesülnek.

Az örökerdő üzem módban kezelt erdők területe nő, jelenleg 33,9 ezer hektár. A legtöbb örökerdő az állami erdőgazdaságok területén található.

AZ ERDÉSZETI IGAZGATÁS INTÉZMÉNYRENDSZERE

Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium	Vármegyei Kormányhivatal (10)	Agrárügyi Főosztályok (10)	Erdészeti Osztályok (7)
			Erdőfelügyeleti Osztályok (2)
Agrárminisztérium	Erdőkért és Földügyekért Felelős Államtitkárság	Erdészeti Fejlesztéspolitikai és Igazgatási Főosztály	Erdészeti és Földművelésügyi Osztály (1)
			Erdészeti Igazgatási Osztály
			Faipari Osztály
			Erdőgazdálkodási és Támogatási Osztály
			Vadgazdálkodási Szabályozási és Igazgatási Osztály
			Tájégségi Vadgazdálkodási Osztály
			Erdőtervezési és Erdőleltározási Osztály
	Erdőkért Felelős Helyettes Államtitkárság	Erdőrendezési Főosztály	Erdőfelügyeleti és Szakrendszerüzemeltetési Osztály
			Erdőtervezési Osztályok (6)
	Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal	Kiemelt Ügyek Igazgatósága	EUTR Felügyeleti Osztály
EUTR Hatósági és Nyilvántartási Osztály			